

HET WESTFRIES MUSEUM IN 1917

Hoorn in 1917. Het leven zelfs in een kleine stad als Hoorn toen was, kan niet in een paar regels gevangen worden. Er is getracht in dit nummer een paar aspecten van het leven in deze provincieplaats van toen onder uw aandacht te brengen om u een wellicht onvolledig beeld van de sfeer in de stad in het geboortjaar van onze vereniging te geven. Het leek zinvol, daarbij ook aandacht te schenken aan het culturele aspect met name zoals dat tot uiting kwam in het reilen en zeilen van het Westfries Museum. Alvorens daarmee te beginnen een paar algemene opmerkingen.

Allereerst moeten we bedenken, dat alles hier op bescheiden schaal gebeurde. De stad had in het genoemde jaar een bevolking van slechts 11,5 duizend zielen. Cultuur was nog geen gemeengoed. Het aantal mensen dat over voldoende geld en vrije tijd beschikte om zich met de schone zaken des levens bezig te houden, was beduidend minder dan nu. Natuurlijk mogen we niet zeggen, dat de mensen, die sociaal gezien, wat lager op de ladder stonden, geen cultuur hadden. De uitbundige kermissen, de verschillende muziek- en toneelgezelschappen zijn een bewijs van het tegendeel.

Maar ze was anders gericht, meer ontspanning, dan inspanning. De liefhebbers van zaken "waar je wat van meenam" vinden we in die dagen meer bij de bovenlaag van de samenleving, ambtenaren, de wat grotere en de intellectuelen. En natuurlijk bij de links georiënteerde arbeiders, de "rooien" en de uit die kringen voorkomende onderwijzers.

Er is overigens nog te weinig onderzoek verricht om over dit soort zaken voor kleine plaatsen als Hoorn meer dan een paar algemene, niet zo veel zeggende opmerkingen te maken.

Slechts betrekkelijk weinig mensen deden dus aan "cultuur". Een natuurlijk gevolg daarvan was, dat we in de organisaties en instellingen, die zich op het culturele vlak bewogen, steeds weer dezelfde namen tegenkomen. Bovendien was het aantal van die organisaties ook weer beduidend minder dan in onze eigen dagen. En ook minder gespecialiseerd. Monumentenzorg was tot 1917 typisch een zaak van het Westfries Museum, ook al omdat de motor achter zowel het een als het ander de legendarische Kerkmeijer was. We vinden dan ook in de jaarverslagen van het museum steevast enkele regels gewijd aan de afbraak van een historische pand. Maar ook andere onderwerpen.

Werkruimte van een ambtenaar bij het Kantongerecht in 1924 in het museumgebouw.

